

30 Januari naar Heiloo: Een plek met een geschiedenis

"De onvrijwillige castratie van de minderjarige Henk Heithuis in een Katholiek internaat in de jaren vijftig zorgt voor veel commotie. De vraag rijst waarom commissie-Deetman het voorval niet heeft opgenomen in haar rapport. Historicus Hans Renders meent dat de commotie terecht is, maar dat castraties bij psychiatrische instellingen in de jaren veertig en vijftig de normale gang van zaken was." (Historisch Nieuwsblad, 2012).

Gedwongen castraties waren een normale gang van zaken in de **Cultuurkoepel Heiloo**, een psychiatrisch gesticht toentertijd. Geschiedde het niet strikt gedwongen, dan gebeurde het wel met veel (sociale) drang. Wie de castratie immers niet zou accepteren, zou verstoten worden.

Op **30 januari** komen op deze **historisch discutabele locatie** allemaal mensen vanuit ministeries, politiewezenen, justitie, gemeente, GGZ en woningcorporaties samen om te praten over 'personen met verward gedrag'. Ziehier de congreswebsite: www.sbo.nl/veiligheid/congres-personen-verward-gedrag/

Rond het begrip 'verward gedrag' of 'verwarde persoon' is een hele stigmatiserende hetze ontstaan tegen eenieder die anders doet, onder een valse verwijzing naar een zeldzame groep voorvallen. Nu wordt zelfs het stijgende moordcijfer aan hen geweten, en de politiechef van Rotterdam noemde 'verwarde personen' laatst zelfs nog erger dan 'terroristen' – daarmee uiteraard de staatsterreur van dwang en politiegeweld niet meerekenend. Op het congres zal op enkele presentaties eenzelfde toon klinken.

Onder de vage term 'verwarde personen' worden zij die anders doen steevast gepresenteerd als een groep 'waarmee je de samenleving niet moet willen opzadelen', omdat 'je weet dat het misgaat' met deze 'ernstig verwarde mensen'.

We nodigen je daarom uit die mooie regenboogvlag uit de kast te halen en bij de Cultuurkoepel Heiloo te komen staan, een kritisch tegengeluid op social media te verspreiden onder de hashtag van het congres #personenmetverwardgedrag, of bedenk iets anders creatiefs.

Lees binnenkort meer op www.spreekuur89.nl

Facebook en Twitter @Spreekuur89

Transfobische psychiatrie

Hierboven klonken de woorden van de psychiater Joost à Campo, een van de veelgehoorde stemmen in de 'verwarde personen' draaimolen, en een psychiater die veel publicaties op zijn naam heeft waarin hij stelt dat transgenders lijden aan een 'genderidentiteitsstoornis'. *Ook vandaag hebben we onze 'blinde vlekken' die doorwerken in het spreken over 'verwarde personen' en 'psychiatrisch patiënten'.*

Heteronorme psychiatrie

Naast transfobe, heersen er ook nog steeds heteronorme opvattingen in het hedendaagse DSM. Zo pathologiseert de categorie van de 'genito-pelvic pain/ penetration disorder' ofwel 'vaginismus' het niet-willen van penetrerende seksuele gemeenschap. Aseksuele en lesbische vrouwen worden daarmee gepsychiatriseerd.

30 Januari naar Heiloo: Een plek met een geschiedenis

"De onvrijwillige castratie van de minderjarige Henk Heithuis in een Katholiek internaat in de jaren vijftig zorgt voor veel commotie. De vraag rijst waarom commissie-Deetman het voorval niet heeft opgenomen in haar rapport. Historicus Hans Renders meent dat de commotie terecht is, maar dat castraties bij psychiatrische instellingen in de jaren veertig en vijftig de normale gang van zaken was." (Historisch Nieuwsblad, 2012).

Gedwongen castraties waren een normale gang van zaken in de **Cultuurkoepel Heiloo**, een psychiatrisch gesticht toentertijd. Geschiedde het niet strikt gedwongen, dan gebeurde het wel met veel (sociale) drang. Wie de castratie immers niet zou accepteren, zou verstoten worden.

Op **30 januari** komen op deze **historisch discutabele locatie** allemaal mensen vanuit ministeries, politiewezenen, justitie, gemeente, GGZ en woningcorporaties samen om te praten over 'personen met verward gedrag'. Ziehier de congreswebsite: www.sbo.nl/veiligheid/congres-personen-verward-gedrag/

Rond het begrip 'verward gedrag' of 'verwarde persoon' is een hele stigmatiserende hetze ontstaan tegen eenieder die anders doet, onder een valse verwijzing naar een zeldzame groep voorvallen. Nu wordt zelfs het stijgende moordcijfer aan hen geweten, en de politiechef van Rotterdam noemde 'verwarde personen' laatst zelfs nog erger dan 'terroristen' – daarmee uiteraard de staatsterreur van dwang en politiegeweld niet meerekenend. Op het congres zal op enkele presentaties eenzelfde toon klinken.

Onder de vage term 'verwarde personen' worden zij die anders doen stevast gepresenteerd als een groep 'waarmee je de samenleving niet moet willen opzadelen', omdat 'je weet dat het misgaat' met deze 'ernstig verwarde mensen'.

We nodigen je daarom uit die mooie regenboogvlag uit de kast te halen en bij de Cultuurkoepel Heiloo te komen staan, een kritisch tegengeluid op social media te verspreiden onder de hashtag van het congres #personenmetverwardgedrag, of bedenk iets anders creatiefs.

Lees binnenkort meer op www.spreekuur89.nl

Facebook en Twitter @Spreekuur89

Transfobische psychiatrie

Hierboven klonken de woorden van de psychiater Joost à Campo, een van de veelgehoorde stemmen in de 'verwarde personen' draaimolen, en een psychiater die veel publicaties op zijn naam heeft waarin hij stelt dat transgenders lijden aan een 'genderidentiteitsstoornis'. *Ook vandaag hebben we onze 'blinde vlekken' die doorwerken in het spreken over 'verwarde personen' en 'psychiatrisch patiënten'.*

Heteronorme psychiatrie

Naast transfobe, heersen er ook nog steeds heteronorme opvattingen in het hedendaagse DSM. Zo pathologiseert de categorie van de 'genito-pelvic pain/ penetration disorder' ofwel 'vaginismus' het niet-willen van penetrerende seksuele gemeenschap. Aseksuele en lesbische vrouwen worden daarmee gepsychiatriseerd.

Depolitiserende psychiatrie

Ook onderschatten veel behandelaars, nog steeds vaak heteroseksuele, witte cis-mannen, het structurele stigma waaronder veel niet gender-conformerende en niet-heteroseksuele mensen gebukt gaan – zoals de angst om in elkaar geslagen te worden op straat. Zij 'leren' hiermee omgaan in therapie door 'deze negatieve gedachten' te onderdrukken, de discriminerende realiteit in een psychische doofpot te stoppen, en 'zich maar gewoon in te vechten' in de maatschappij.

Bovendien worden veel mensen die vereenzamen, in de knel raken en gestresst en gefrustreerd reageren op hun toenemende armoede en lasten, steeds vaker als 'verward persoon' weggezet om de problemen te depolitiseren en te individualiseren. Vervolgens worden zij het subject van een reeks repressieve maatregelen, zoals intensievere gedwongen behandeling, monitoring en huisbezoeken. Zo kregen sociale huurders in Rotterdam ineens een bezoekje van de GGZ als ze hun huur niet op tijd betaalden.

Nieuwe wet

De hele 'verwarde personen' discussie heeft tevens gediend om dwang in de psychiatrische zorg makkelijker te maken. Dwang vindt dan wel plaats buiten de inrichting, bij iemand thuis, maar is daarmee nog steeds ingrijpend, vrijheidsberovend en traumatisch. Bovendien toont onderzoek uit landen waar men al 10 jaar bezig is met dwangzorg in de gemeenschap, dat dit geen effect heeft.

De wet heeft nog een ander negatief effect: de familie krijgt een grotere rol in het verzoeken om een dwangbehandeling en in de vormgeving hiervan. Gender-onconforme en niet-heteroseksuele mensen die niet gesteund worden in hun identiteit door hun familie komen hiermee extra onder druk te staan.

De discussie over 'verwarde personen' is een onderdeel van een bredere tendens. Een tendens waarin de Staat zich indamt tegen de sociale onrust die ze ziet opkomen vanuit onderop. Allerlei categorieën die het al extra zwaar hebben onder de Staat, worden onder de kop 'verward persoon' genoemd: de arme, de migrant, de geopsychiatriseerde, mensen met een beperking, uitgebluste loonslaven en zelfs politieke dissidenten. Zo was er een aantal jaar terug een demonstrant uit de Tweede Kamer gehaald als 'verward persoon' – en zelfs nadat de psychiater had geconstateerd dat hem niks mankeerde, liet de politie hem niet gaan.

De discussie over 'verwarde personen' is een dekmantel voor de Staat om nog meer informatie en invloed te winnen over individuen onder een allerlei incidentenpolitiek. Het is onderdeel van een denken dat steeds meer spontane verschijnselen in het publieke leven als 'verstorend' weg-reguleert of anders wel met geweld afvoert.

Spreekuur 89

*"If other people do not understand our behavior
- so what?"*

*"Their request that we must only do what they
understand is an attempt to dictate to us.
Mostly they resent our freedom."*

Erich Fromm, The Art of Being

Totdat iedereen vrij is!

Depolitiserende psychiatrie

Ook onderschatten veel behandelaars, nog steeds vaak heteroseksuele, witte cis-mannen, het structurele stigma waaronder veel niet gender-conformerende en niet-heteroseksuele mensen gebukt gaan – zoals de angst om in elkaar geslagen te worden op straat. Zij 'leren' hiermee omgaan in therapie door 'deze negatieve gedachten' te onderdrukken, de discriminerende realiteit in een psychische doofpot te stoppen, en 'zich maar gewoon in te vechten' in de maatschappij.

Bovendien worden veel mensen die vereenzamen, in de knel raken en gestresst en gefrustreerd reageren op hun toenemende armoede en lasten, steeds vaker als 'verward persoon' weggezet om de problemen te depolitiseren en te individualiseren. Vervolgens worden zij het subject van een reeks repressieve maatregelen, zoals intensievere gedwongen behandeling, monitoring en huisbezoeken. Zo kregen sociale huurders in Rotterdam ineens een bezoekje van de GGZ als ze hun huur niet op tijd betaalden.

Nieuwe wet

De hele 'verwarde personen' discussie heeft tevens gediend om dwang in de psychiatrische zorg makkelijker te maken. Dwang vindt dan wel plaats buiten de inrichting, bij iemand thuis, maar is daarmee nog steeds ingrijpend, vrijheidsberovend en traumatisch. Bovendien toont onderzoek uit landen waar men al 10 jaar bezig is met dwangzorg in de gemeenschap, dat dit geen effect heeft.

De wet heeft nog een ander negatief effect: de familie krijgt een grotere rol in het verzoeken om een dwangbehandeling en in de vormgeving hiervan. Gender-onconforme en niet-heteroseksuele mensen die niet gesteund worden in hun identiteit door hun familie komen hiermee extra onder druk te staan.

De discussie over 'verwarde personen' is een onderdeel van een bredere tendens. Een tendens waarin de Staat zich indamt tegen de sociale onrust die ze ziet opkomen vanuit onderop. Allerlei categorieën die het al extra zwaar hebben onder de Staat, worden onder de kop 'verward persoon' genoemd: de arme, de migrant, de geopsychiatriseerde, mensen met een beperking, uitgebluste loonslaven en zelfs politieke dissidenten. Zo was er een aantal jaar terug een demonstrant uit de Tweede Kamer gehaald als 'verward persoon' – en zelfs nadat de psychiater had geconstateerd dat hem niks mankeerde, liet de politie hem niet gaan.

De discussie over 'verwarde personen' is een dekmantel voor de Staat om nog meer informatie en invloed te winnen over individuen onder een allerlei incidentenpolitiek. Het is onderdeel van een denken dat steeds meer spontane verschijnselen in het publieke leven als 'verstorend' weg-reguleert of anders wel met geweld afvoert.

Spreekuur 89

*"If other people do not understand our behavior
- so what?"*

*"Their request that we must only do what they
understand is an attempt to dictate to us.
Mostly they resent our freedom."*

Erich Fromm, The Art of Being

Totdat iedereen vrij is!